

Reflectiegroep rond Morele Kwesties

Huisartsgeneeskunde: 'levensloopgeneeskunde'

Als huisarts bent u de zorgverlener die patiënten in alle fasen van het leven – vaak jaren lang – begeleidt met alle gezondheidsvragen die zich in het leven kunnen voordoen. Dat betekent dat u van veel markten thuis moet zijn. Niet alleen medisch-inhoudelijk, maar ook op het gebied van psychosociale, morele en zingevingsvragen.

Daarnaast spelen er vragen op het gebied van uw 'zelfzorg' om dit prachtige beroep uit te kunnen blijven oefenen.

Dit alles betekent dat u als huisarts nooit uitgeleerd zal zijn.

Reflectiegroep rond Morele Kwesties

U wordt van harte uitgenodigd om in zes bijeenkomsten samen met collega-huisartsen in gesprek te gaan aan de hand van uw eigen vragen en dilemma's die u in uw werk tegenkomt.

Onder leiding van twee gespreksleiders – een ervaren huisarts en een docent ethiek in de zorg – wordt gereflecteerd over hoe ieder de kwestie waarneemt en welke mogelijke betekenissen er aan te geven zijn.

Vervolgens zullen de verschillende aandachtspunten en mogelijke handelingsopties afgewogen worden.

De gespreksleiders zullen hun eigen expertise inzetten om de reflectie te ondersteunen en waar nodig te verdiepen.

Gespreksleiders:

drs. Ger Palmboom (Zwart | Wit, morele reflectie in de zorg) en drs. Kea Fogelberg (Buro Fogelberg)
info@nietsiszwartwit.nl, www.nietsiszwartwit.nl | keafogelberg@planet.nl, www.keafogelberg.nl

THEMA'S PER BIJEENKOMST

1: De Bedoeling & Wat vraagt de patiënt?

2: Pijn, lijden en troost

3: Eenzaamheid

4: Verantwoording & verantwoordelijkheid

5: Doen & Laten

6: Diversiteit & overeenkomst

Werkwijze

De groep bestaat uit minimaal 8, maximaal 12 huisartsen. Per keer wordt gestart met een ronde waarin iedere deelnemer kan inbrengen wat voor hem/haar op dat moment speelt. Elke ervaring uit de praktijk kan de moeite van het bespreken waard zijn. In het tweede gedeelte zal een (van te voren ingebrachte) casus van een van de deelnemers uitvoerig besproken worden – een casus die raakt aan het centrale thema van de bijeenkomst. In de regel zal de bespreking verlopen volgens het intervisiemodel. Dit is gebaseerd op het idee dat reflectie een instrument is ter kwaliteitsverbetering. In de reflectie staan de volgende vragen centraal: wat is/was er aan de hand?; waar zit het 'hittepunt'; waar draait het dan om? - zowel voor u als professional als voor de patiënt; welke betekenis heeft dat?; wat is daarom wenselijk en waarom eigenlijk?; zijn er ook alternatieven?

Tijdens de avonden worden dus concrete (morele) kwesties besproken, waarbij het gaat om het stellen van de juiste vragen om tot een compleet beeld van de casus te kunnen komen, om van daaruit tot een passende respons op de kwestie te kunnen komen.

De gespreksleiders bewaken het proces, stellen verdiepende vragen en zorgen voor kennisoverdracht vanuit hun eigen expertise. Soms zal het nodig zijn om problemen in een ruimere (ethische) context te plaatsen, een andere keer kan het helpen om specifieke medisch-technische kennis erbij te betrekken om de casus te kunnen verhelderen.

Leerdoelen

Door het ontwikkelen van uw morele sensibiliteit – van waar het nu eigenlijk om draait – wordt uw professionaliteit als huisarts vergroot. In het delen van uw praktijkervaringen met anderen toetst u uw eigen handelen en krijgt u daardoor meer zelfbewustzijn. Uw geneeskundige kennis en vaardigheden zult u hierdoor beter kunnen toepassen. Door samen met collegae te reflecteren op (uw) vragen, openen zich nieuwe gezichtspunten op goed hulpverlenerschap. Uw empathisch vermogen zal zich ontwikkelen door de toename van genuanceerd denken over ziek en kwetsbaar zijn. Medische beslis kunde leert u in de praktijk, door dit als het ware te oefenen in deze groep zal het u beter afgaan. Daarnaast heeft een actuele patiënt direct voordeel van de bespreking. Tijdens volgende bijeenkomst(en) kunnen we het beloop van de reeds ingebrachte casus vervolgen.

Gespreksleiders

Kea Fogelberg heeft sinds de afronding van de NHG kaderopleiding ptz in 2007 BURO Fogelberg opgericht van waaruit zij scholing verzorgt, beleidsadvisering geeft en onderzoek verricht. Gedurende 10 jaar was zij verbonden aan een Hospice, aanvankelijk als bestuurder, later als adviserend arts. Vanaf 1 januari 2014 is zij lid van de redactie van het tijdschrift Pallium. Zij is momenteel voor huisartsen in de regio vrijgevestigd consulent palliatieve terminale zorg en scen arts. In 33 jaar eigen huisartsenpraktijk had zij veel affiniteit met de terminale zorg, mensenrechten en medische ethiek, waarin zij ruim ervaring heeft opgedaan en zij zoekt nu naar verdieping van de betekenis van goed hulpverlenerschap.

Ger Palmboom is gespreksleider en docent en werkt met zorgverleners rondom (morele) kwesties en vragen vanuit 'Zwart | Wit, morele reflectie in de zorg'. Na zijn studie aan de Universiteit voor Humanistiek was hij als docent/onderzoeker verbonden aan het AMC (afdeling huisartsgeneeskunde) en het VUmc (afdeling Metamedica). Hij deed er onderzoek naar diverse morele kwesties (waar onder ethische aspecten van kleine risico's in de geneeskunde; Evidence Based Medicine; patiënt-ervaringsverhalen). Ook gaf hij onderwijs aan geneeskundestudenten, huisartsen en specialisten in opleiding en verpleegkundigen. Sinds 2006 verzorgt hij ethieklessen in de postmasteropleidingen GZ-psycholoog. Daarnaast is hij als 'extern ethicus' lid van de Ethische Commissie van het Ziekenhuis Gelderse Vallei in Ede. Op verzoek verzorgt hij gespreksavonden, inleidingen en onderwijs rond morele vragen in de praktijk van de zorg.

Bijeenkomsten, plaats en tijd

Iedere 2^e dinsdagavond van de maand: 8 september, 13 oktober, 10 november 2015 en 12 januari, 9 februari, 8 maart 2016. (Het heeft voordelen om alle bijeenkomsten aanwezig te zijn) De bijeenkomsten vinden plaats op een nog nader te bepalen plaats in Utrecht.

Start om 19 uur. Afsluiting 22 uur.

We starten vanaf 18.15 uur met een door cateraar verzorgde maaltijd.

Accreditatie en kosten

De zes bijeenkomsten zijn geaccrediteerd voor 3 punten per avond. De kosten bedragen € 750,- voor zes bijeenkomsten, inclusief lichte avondmaaltijd en koffie/thee.

<https://www.pe-online.org/public/index.aspx?toCourseID=204720&pid=54>

Informatie en aanmelden (deadline 28 augustus 2015)

U meldt zich aan via bovenstaande link of door de inschrijffkaart in te vullen en terug te sturen. U betaalt na ontvangst van de factuur. Wij sturen u vervolgens een bevestiging van uw inschrijving met een uitnodiging voor de eerste bijeenkomst.

Toelichting en inhoud van 8 bijeenkomsten Reflectiegroep Morele Kwesties

Bijeenkomst 1:

De Bedoeling & Wat vraagt de patiënt?

Door zicht te hebben op wat nu eigenlijk 'de bedoeling' is van je werk, kun je je werk inhoudelijk sturen. Jouw Bedoeling is dan vertrekpunt én referentiepunt van je professionele handelen. Ook is het belangrijk je bewust te zijn waarom en waartoe je de dingen doet, omdat dat je motiveert en oplaadt. Bij het thema 'wat vraagt de patiënt?' is het zaak om heel goed waar te nemen waar het bij deze patiënt in deze situatie nou precies om draait. Dat betekent o.a.: weten hoe je waarneemt, weten dat je altijd een 'gekleurde bril' hebt waardoor je nooit 'objectief' waarneemt, maar altijd interpreteert. Tegelijkertijd is het goed je te realiseren dat het de patiënt in de eerste plaats om erkenning van het lijden gaat en pas daarna om een oplossing van een probleem – zeker bij moeilijk/niet te verhelpen leed. Kortom: de patiënt wil gezien worden in zijn eigenheid en eigenaardigheid.

Vanaf de tweede bijeenkomst wordt iedere keer aan één deelnemer gevraagd om van te voren een casus in te sturen waarbij het thema van de bijeenkomst als een (lastige) kwestie ervaren wordt.

Bijeenkomst 2: **Pijn, lijden en troost**

Als huisarts ben je veelal gericht op de kwaal waaraan patiënten lijden. Dat gaat om meer dan alleen (fysieke) pijn, want patiënten lijden niet alleen *aan* een kwaal, maar ook *onder* hun kwaal. Hoe sta je de ander bij in zijn lijden? Hoe ga je om met je eigen machteloosheid? Tijdens deze bijeenkomst benaderen we pijn en lijden van patiënten dus meer op existentieel niveau.

Bijeenkomst 3: **Eenzaamheid**

Zowel de patiënt als de huisarts kampen met eenzaamheid. Hoe ga je als huisarts om met de eenzaamheid van patiënten? Verder werk je als huisarts regelmatig als 'eenling'. Hoe ga je zelf

met deze 'eenzaamheid' om? Hoe zorg je goed voor je zelf? Deze reflectiegroep kan deels fungeren als een manier om met professionele eenzaamheid om te leren gaan en door het delen van de eenzaamheid deze enigszins te verzachten.

Bijeenkomst 4:

Verantwoording & verantwoordelijkheid

Zorgverleners klagen steen en been over de hoeveelheid tijd die ze kwijt zijn aan (veranderende) regelgeving. De werkdruk neemt toe en je moet steeds verantwoording afleggen. Dit creëert een gebrek aan vertrouwen. Huisartsen ervaren dat dit ten koste gaat van directe patiëntenzorg. Hoe kun je staande blijven in deze maatschappelijke realiteit, zonder verlies van waar jij verantwoordelijkheid voor wilt nemen vanuit jouw eigen professionele normen?

Bijeenkomst 5: **Doen & Laten**

Soms moet je 'niets doen', soms moet je ingrijpen/ 'doen'. Dit spanningsveld is huisartsen natuurlijk niet vreemd. Ook eisen patiënten soms interventies (onderzoek, medicijnen), terwijl jou dat niet zinnig lijkt. Hoe ga je daar mee om? Nog een ander onderwerp is: wat kun je nog doen, als je 'niets' meer voor de patiënt kunt doen, maar wel iets kan betekenen? M.a.w.: wat doe je precies als je laat? En hoe kom je tot het besluit wanneer je moet 'laten' en wanneer je moet 'doen'?

Bijeenkomst 6: **Diversiteit & Overeenkomst**

De Nederlandse samenleving is steeds meer gekleurd. Dat merkt de huisarts door wie er allemaal in de spreekkamer komt. Hoe moet je nu omgaan met al deze verschillende levenswijzen en verwachtingen van patiënten? Wat biedt houvast? Of gaat het eigenlijk niet over 'houvast'? En hoe zit het met je eigen levensvisie? Mag die er toe doen? Kun je die zomaar 'uitsluiten'?

Algemene informatie:

drs. Ger Palmboom

tel 06 15261200

e-mail info@nietsiszwartwit.nl

www.nietsiszwartwit.nl

drs. Kea Fogelberg

tel 071 5803182 / 06 24509095

e-mail keafogelberg@planet.nl

www.keafogelberg.nl

Inschrijfkaart

ook digitaal inschrijven is mogelijk via
<https://www.pe-online.org/public/index.aspx?toCourseID=204720&pid=54>

Ja, ik wil me graag aanmelden voor de Reflectiegroep Morele Kwesties, 2015/2016 in Utrecht. Zes keer op iedere tweede dinsdagavond van de maand vanaf 8 september. Prijs 750,-- incl. btw

Naam:

Praktijkadres:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoon praktijk:

Telefoon mobiel:

Emailadres:

Big-registratiernr.:

Dieetwensen:

Aantal jaren ervaring:

Speciale (dieet-) wensen:

Opsturen vóór 28 augustus 2015 naar:

Zwart|Wit, Noltheniusstraat 4, 3533 SH Utrecht, info@nietsiszwartwit.nl